

HUQUQ TIZIMINING INSONLAR ERKINLIGIGA AHAMIYATI

Allambergenov Saparbay Dauletbayevich

O‘zbekiston Respublikasi Ichki Ishlar Vazirligi Malaka oshirish instituti dotsenti,
yuridik fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD).

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14559786>

Annotatsiya. Milliy huquq tizimi insonlarniadolatli sudga chaqirish, hayotini muhofaza qilish, tenglikni ta'minlash, adolat va demokratiya prinsiplariga rioya qilish, va insonlarning erkinligini ta'minlash uchun zarur bo'lgan qo'llanmalarni tuzadi. Bu tizim insonlarga huquq va erkinliklarini ta'minlashda yordam beradi va ularning hayotini muhofaza qilish uchun zarur bo'lgan shartlarni yaratadi.

Kalit so‘zlar: Konstitutsiya, huquq, erkinlik, vazifalar, jamiyat, fuqarolar.

THE IMPORTANCE OF THE LEGAL SYSTEM TO HUMAN FREEDOM

Abstract. The national legal system establishes the necessary guidelines for summoning people to a fair trial, protecting their lives, ensuring equality, adhering to the principles of justice and democracy, and ensuring human freedom. This system helps people ensure their rights and freedoms and creates the necessary conditions for protecting their lives.

Keywords: Constitution, law, freedom, duties, society, citizens.

ЗНАЧЕНИЕ ПРАВОВОЙ СИСТЕМЫ ДЛЯ СВОБОДЫ ЧЕЛОВЕКА

Аннотация. Национальная правовая система создает руководящие принципы, необходимые для привлечения людей к справедливому суду, защиты их жизни, обеспечения равенства, соблюдения принципов справедливости и демократии, а также обеспечения свободы человека. Эта система помогает людям обеспечить свои права и свободы и создает условия, необходимые для защиты их жизни.

Ключевые слова: Конституция, закон, свобода, задачи, общество, граждане.

Inson huquq va erkinliklarini taminlashda milliy huquq tizimi, qonunlar, qarorlar, qabul qilingan xalqaro shartnomalar va boshqa qonuniy hujjatlardan iborat bo'lib, bir rkinlik, mexanizm, O'zbekiston Respublikasi, tamoyillar, mamlakat yoki davlatning xususiyati va tarixi asosida shakllangan bo'ladi. Milliy huquq tizimi insonlarga huquqlarini va erkinliklarini ta'minlashga xizmat qiladi va ularni muhofaza qilish uchun qonunlar va mehanizmlar tuziladi. Bu tizim insonlarning hayotini muhofaza qilish, sog'lig'ini saqlash, o'zgardi qilish, adolatli sudga chaqirish va boshqa huquqiy masalalarni hal qilishga yordam beradi. Milliy huquq tizimi insonlarning huquqiy holatlarini nazorat qiladi va ularni muhofaza qilish uchun zarur bo'lgan qo'llanmalarni tuzadi. Bu tizim insonlar orasida baribirlikni ta'minlash, adolat va demokratiya prinsiplariga riox qilish va insonlarning erkinligini ta'minlash uchun zarur bo'lgan barcha shartlarni yaratishga yordam beradi.

Inson huquq va erkinliklarini ta'minlashda milliy huquq tizimining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

1. Insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlash: Milliy huquq tizimi insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlash uchun qonunlar va mehanizmlar tuzadi.
2. Huquqiy adolatni ta'minlash: Milliy huquq tizimi adolatli sudga chaqirish va boshqa huquqiy masalalarni hal qilishga yordam beradi.

3. Insonlarning hayotini muhofaza qilish: Milliy huquq tizimi insonlarning hayotini muhofaza qilish uchun zarur bo'lgan qo'llanmalarni tuzadi.

4. Tenglikni ta'minlash: Milliy huquq tizimi insonlar orasida tenglikni ta'minlash uchun shartlar yaratadi.

5. Adolat va demokratiya prinsiplariga rioya qilish: Milliy huquq tizimi adolat va demokratiya prinsiplariga rioya qilish uchun zarur bo'lgan barcha shartlarni yaratishga yordam beradi.

6. Insonlarning erkinligini ta'minlash: Milliy huquq tizimi insonlarning erkinligini ta'minlash uchun zarur bo'lgan qo'llanmalarni tuzadi.

Bu tizim insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda barcha qurilishlardan foydalananadi. Huquqiy davlat prinsipi asosida ishlaydigan milliy huquq tizimi insonlarning huquqlarini himoya qilish, adolat tizimini ta'minlash, demokratiya prinsiplariga rioya qilish va boshqa insoniy qadriyatlarni ta'minlashga yordam beradi.

Adolat tizimi insonlarning huquqlarini himoya qilishda muhim ahamiyatga ega bo'lib, jinoiy jihatdan jarohat qilingan shaxslarga adolatli javobgarlik ko'rsatish, shaxslar o'rtaida munosabatlarni hal qilish va boshqa amallarni amalga oshirishda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Huquqiy institutlar ham milliy huquq tizimi ichida muhim ahamiyatga ega bo'lib, insonlarning huquqlarini himoya qilish, adolat tizimini ta'minlash, demokratiya prinsiplariga rioya qilish va boshqa insoniy qadriyatlarni ta'minlashda hamkorlik qilishadi.

Jamiyat ham insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda hamkorligi bilan ishlaydi. Insonlar o'z huquq va erkinliklarini bilish, ularga qarshi chiqqan xavf va jarohatlarga qarshi turish, huquqiy davlat prinsiplari asosida faoliyat yuritish va boshqa amallarni amalga oshirishda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Barcha tashkilotlar insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda bir-biriga qarshi ishlaydilar va milliy huquq tizimining muhim qismlarini tashkil etishda hamkorlik qilishadi.

Inson huquq va erkinliklarini ta'minlashda milliy huquq tizimi, huquqiy davlat prinsipi, adolat tizimi, huquqiy institutlar, jamiyat va insonlar o'rtaсидаги hamkorlikning muhim ahamiyatga ega bo'lishi kerak.

Inson huquq va erkinliklarini ta'minlashda milliy huquq tizimining tamoyillari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1.Huquqiy davlat: Milliy huquq tizimi insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda huquqiy davlat prinsipi asosida ishlaydi. Huquqiy davlat insonlarning huquqlarini himoya qilish, adolat tizimini ta'minlash, demokratiya prinsiplariga rioya qilish va boshqa insoniy qadriyatlarni ta'minlashga yordam beradi.

2.Aadolat tizimi: Milliy huquq tizimi insonlarning huquq va erkinliklarini himoya qilishda adolat tizimining muhim ahamiyatga ega bo'lishi kerak. Adolat tizimi insonlarning huquqlarini himoya qilish, jinoiy jihatdan jarohat qilingan shaxslarga adolatli javobgarlik ko'rsatish, shaxslar o'rtaida munosabatlarni hal qilish va boshqa amallarni amalga oshirishda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

3.Huquqiy institutlar: Milliy huquq tizimi insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda huquqiy institutlar kabi muhim tashkilotlarning hamkorligi bilan ishlaydi.

Huquqiy institutlar insonlarning huquqlarini himoya qilish, adolat tizimini ta'minlash, demokratiya prinsiplariga rioya qilish va boshqa insoniy qadriyatlarni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

4.Jamiyat: Milliy huquq tizimi insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda jamiyatning hamkorligi ham muhim ahamiyatga ega. Jamiyat insonlarning huquqlarini himoya qilish, adolat tizimini ta'minlash, demokratiya prinsiplariga rioya qilish va boshqa insoniy qadriyatlarni ta'minlashda o'z hissasini o'z ichiga oladi.

5.Insonlar: Milliy huquq tizimi insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda insonlarning o'z hissasiga muhim ahamiyat beradi. Insonlar o'z huquq va erkinliklarini bilish, ularga qarshi chiqqan xavf va jarohatlarga qarshi turish, huquqiy davlat prinsiplari asosida faoliyat yuritish va boshqa amallarni amalgalashda muhim ahamiyatga ega.

Milliy huquq tizimi insonlarning huquq va erkinliklarini qonunlar va qarorlar orqali himoya qiladi. Bu tizim insonlarning hayotini muhofaza qilish, adolat va demokratiya prinsiplariga rioya qilish, erkinligini ta'minlash va boshqa insoniy qadriyatlarni ta'minlashga yordam beradi. Milliy huquq tizimi insonlarning huquqlarini ta'minlashda davlat organlari, adliya tizimi va boshqa huquqiy institutlar kabi muhim tashkilotlarning hamkorligi bilan ishlaydi. Bu tizim insonlarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda juda muhim ahamiyatga ega va kelajakda ham insoniy qadriyatlarni ta'minlashda katta ahamiyatga ega bo'ladi.

REFERENCES

1. Xayitov X., Mirzayev R. Fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish organli faoliyatining huquqiy asoslari. - T.: TDYUU, 2013. - 43 b.
2. O.T.Xusanov, N.K.Jamalov, N.M. Akayeva N.F.Saydalijodjayeva Konstitutsiyaviy huquq. O'quv qo'llanma. T.-2020
3. A.Сайдов. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси: Мустақиллик ва демократик тараққиёт хуқуқий асоси. Т., Ўзбекистон. 2012.